

Tutkimus – KEKKO: Kestävyysosaamista korkeakouluista käytäntöön

Pyydämme sinua osallistumaan tähän tutkimukseen, jossa tutkitaan korkeakouluopiskelijoiden, henkilökunnan ja yhteistyöyritysten edustajien kestävyyskäsityksiä ja niiden muutosta korkeakouluopintojen aikana. Yhteystietosi olemme saaneet pyytämällä sen koulutusohjelman, jossa opiskelette tai opetatte tai jonka kanssa työnantajanne tekee yhteistyötä, henkilökunnalta.

Perehdyttyäsi tähän tiedotteeseen sinulle järjestetään mahdollisuus esittää kysymyksiä tutkimuksesta, minkä jälkeen sinulta pyydetään suostumus tutkimukseen osallistumisesta.

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksessa selvitetään, miten eri aloilta tulevien opiskelijoiden käsitykset kestävydestä muuttuvat vuorovaikutuksessa opettajien ja yritysyhteistyökumppanien kanssa korkeakouluopintojen aikana.

Tutkimuksen kulku

Tutkimus alkaa aineiston keruulla. Koulutusohjelmastasi ja roolistasi siinä riippuen pyydämme sinua osallistumaan 1-8 haastatteluun kestävyyskäsityksiäsi koskien ja vastaamaan 1-2 kyselyyn kestävyyskäsityksistäsi ja 1-16 kyselyyn sosiaalisista verkostoistasi. Yksittäisen haastattelun kesto on noin tunti, ja yksittäiseen kyselyyn vastaaminen vie sinulta noin 15 minuuttia. Lisäksi pyydämme lupaa käyttää tutkimusaineistona mahdollisesti osana koulutusohjelmanne toimintaa kirjoittamaasi motivaatiokirjettä ja enakkotehtävää. Aineiston kerääminen tapahtuu vuosina 2026-2030. Analysoimme aineistoa sekä heti sen keräämisen jälkeen että enintään kahden vuoden ajan koko aineiston keruun jälkeen.

Analysoimme tutkimusaineistoa laadullisen sisällöntutkimuksen, verkostotutkimuksen, kertomusentutkimuksen ja tilastollisen analyysin menetelmin. Haastattelu- ja kyselyvastauksista tunnistetaan konsepteja ja kertomuksia, joita tutkimuksen osallistujat käyttävät kestävyiden kuvailuun. Näin tunnistettuja kestävyyskäsityksiä verrataan osallistujien taustatietoihin ja tietoihin heidän sosiaalisista verkostoistaan. Näin selvitämme, miten osallistujien tausta ja heidän keskinäinen vuorovaikutuksensa selittävät kestävyyskäsitysten muodostumista.

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota.

Millä tavalla tutkimusaineistoa kerätään?

Tutkimuksen osallistujat vastaavat kyselyihin sähköisesti. Haastattelut toteutetaan joko kasvokkain tai videoyhteydellä ja nauhoitetaan.

Kyselyjen ja haastattelujen yhteydessä keräämme osallistujista myös taustatietoja (esim. ikä, sukupuoli-identiteetti, korkein aiempi tutkinto ja sen pääaine, kansallisuus, äidinkieli). Lisäksi keräämme vastaajien nimet ja sähköpostiosoitteet, joiden perusteella voimme

yhdistää toisiinsa saman vastaajan eri kyselyvastaukset ja haastattelut. Keräämisen jälkeen pseudonymisoimme aineiston eli korvaamme osallistujien nimet tunnistekoodilla. Tarkempaa tietoa tutkimuksessa kerättävistä henkilötiedoista ja niiden käsittelystä on oheisessa tietosuojaselosteessa.

Lisäksi käytämme tutkimusaineistona osallistujien kirjoittamia motivaatiokirjeitä ja ennakotehtäviä ja koulutusohjelmien tuottamia dokumentteja, esimerkiksi opinto-ohjelmia.

Tutkimukseen liittyvät hyödyt ja riskit

Tutkimushaastatteluihin osallistuminen voi tarjota sinulle mahdollisuuden pohtia ja arvioida omaa kestävyyskäsitystäsi ja sen muutosta. Tutkimukseen osallistumisesta ei ole sinulle muuta välitöntä hyötyä.

Tutkimuksen tulokset auttavat meitä ymmärtämään, mitkä seikat vaikuttavat kestävyyskäsitysten muutokseen korkeakouluopintojen aikana. Tätä tietoa voidaan myöhemmin hyödyntää kestävyysopetuksen kehittämisessä.

Tutkimuksessa käytettäviin menetelmiin ei liity terveydellisiä, sosiaalisia, taloudellisia tai henkilötietojen käsittelyyn liittyviä riskejä. Mikäli osallistut tutkimukseen koulutusohjelman opiskelijana, tutkimuksessa antamasi tiedot eivät vaikuta opintojesi etenemiseen tai niiden arviointiin.

Luottamuksellisuus, tietojen käsittely ja säilyttäminen

Sinusta kerättyjä tietoja käsitellään luottamuksellisesti EU:n tietosuoja-asetuksen ja Suomen tietosuojalain edellyttämällä tavalla. Aineisto pseudonymisoidaan heti keräämisen jälkeen, ja pääsy nimitietojen ja osallistujakoodien yhdistelmiin on vain tutkimuksen vain tutkimuksen vastaavalla tutkijalla, Onerva Korhosella. Henkilötietoja käsittelevät vain tutkimusryhmän jäsenet (Onerva Korhonen, Milja Heikkinen, Elise Kraatila, Anna-Stina Kuula ja Markus Laukkanen), eikä niitä jaeta tutkimusryhmän ulkopuolelle. Tietojasi ei siirretä EU-ETA-alueen ulkopuolelle. Kaikki tutkimuksen aikana kerätyt henkilötiedot säilytetään salasanalla suojattuna ja erityiset henkilötiedot myös salattuina. Henkilötietojasi suojataan käyttämällä asianmukaisia teknisiä ja organisatorisia suojatoimia. Suojaamme tietojasi teknisesti mm. virusturvalla, palomuurilla ja huolehtimalla säännöllisistä ohjelmistopäivityksistä. Näiden suojaustoimien vuoksi henkilötietojen käsittelystä ei aiheudu riskejä tutkittaville. Tarkempia tietoja henkilötietojesi käsittelystä ja suojaamisesta on oheisessa tietosuojaselosteessa.

Henkilöiden yksityisyys/yksityisyydensuoja turvataan tieteellisissä julkaisuissa/tutkimusjulkaisuissa

Tutkimuksen tulokset julkaistaan alan tieteellisissä julkaisuissa. Julkaisemme henkilötiedoista vain ryhmätason tuloksia (esim. keskimääräinen ikä, kansallisuuksien jakauma), joista yksittäinen tutkimuksen osallistuja ei ole tunnistettavissa. Julkaisuissa emme yhdistä tuloksia yksittäisten osallistujien henkilötietoihin.

Tutkimuksen yhteydessä kerättyjä nimitietoja ja alkuperäisiä haastattelunauhoituksia säilytetään Tampereen yliopistossa 30.6.2032 saakka ja muuta tutkimusaineistoa enintään 30.6.2042 saakka. Säilytysajan jälkeen henkilötiedot tuhoetaan, kun taas anonymisoidut motivaatiokirjeet, kyselyvastaukset ja haastattelujen litteroinnit arkistoidaan osallistujien luvalla Tietoarkistoon (<https://www.fsd.tuni.fi>), jossa ne ovat tiedeyhteisön avoimesti saatavilla. Ennen arkistointia aineistosta poistetaan kaikki nimi- ja henkilötiedot, joiden perusteella osallistuja voisi olla tunnistettavissa.

Tutkimuksen rahoittajatahot

Tutkimuksella ei ole erillistä rahoitusta.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja voit peruuttaa osallistumisesi tutkimukseen koska tahansa, jolloin et enää osallistu kyselyihin tai haastatteluihin. Lisäksi voit väliaikaisesti keskeyttää tutkimuksen, esimerkiksi pitääksesi tauon tutkimushaastattelun aikana. Jos olet tutkittavan koulutusohjelman opiskelija, tutkimuksesta kieltäytyminen tai sen keskeyttäminen ei vaikuta opintojesi etenemiseen tai niiden arviointiin.

Voit peruuttaa tai keskeyttää osallistumisesi tutkimukseen ottamalla yhteyttä vastaavaan tutkijaan (Onerva Korhonen, onerva.korhonen@tuni.fi, +358 50 911 3044).

Tässä tutkimuksessa henkilötietojesi käsittelyn oikeudellinen peruste on tieteelliseen tutkimukseen perustuva yleinen etu. Tämän takia sinua koskevaa aineistoa voidaan käyttää tutkimuksessa myös sen jälkeen, kun olet peruuttanut tutkimukseen osallistumisen. Sinulla on kuitenkin oikeus pyytää tietojesi käsittelyn rajoittamista tai vastustaa tietojesi käsittelyä. Lisätietoja näistä ja muista oikeuksistasi on oheisessa tietosuojaselosteessa ja Tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuilla (<https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet>).

Materiaalin käyttäminen muuhun kuin tutkimuskäyttöön ja materiaalin käyttäminen jatkotutkimukseen tai tutkimusaineiston hävittäminen

Tässä tutkimuksessa kerättyä aineistoa ei käytetä muuhun kuin tähän tutkimukseen. Tutkimuksen jälkeen osa aineistosta tarjotaan arkistoitavaksi ilman henkilötietoja pysyvästi Tietoarkistoon. Tietoarkisto luovuttaa aineistoa kaikkien käytettäväksi. Tätä anonymisoitua aineistoa voidaan luovuttaa myös EU-ETA-alueen ulkopuolelle.

Tutkijoiden yhteystiedot

Onerva Korhonen
Datatieteen tutkimuskeskus/Tutkijakollegium
+358 50 911 3044, onerva.korhonen@tuni.fi

Tietosuojaseloste –Tieteellinen tutkimus

Kerromme tällä tietosuojaselosteella sinulle tietosuojalainsäädännön edellyttämät tiedot siitä, miten käsittelemme henkilötietojasi. Tietosuojalainsäädännössä käytetään termiä ”rekisteröity” henkilöstä, johon henkilötiedot liittyvät. Käytämme tässä tietosuojaselosteessa rekisteröidystä ”sinä”- muotoa ja rekisterinpitäjästä ”me”-muotoa.

Tietosuojaselosteeseen voidaan tehdä tarvittaessa päivityksiä tai muutoksia. Jos muutos on merkittävä, ilmoitamme siitä sinulle lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Tämä tietosuojaseloste on tullut voimaan 17.6.2026.

1. Rekisterinpitäjä

Tutkimuksen rekisterinpitäjänä on useita organisaatioita:

Tampereen korkeakoulusäätiö sr. (Tampereen yliopisto)
2844561-8
Kalevantie 4, 33100 TAMPERE

ja

Helsingin yliopisto
0313471-7
PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Tutkimus tehdään rekisterinpitäjien yhteishankkeena, jossa useat osapuolet määrittelevät henkilötietojen käsittelyn tarkoitusta ja keinoja.

Yhteyshenkilö henkilötietojen käsittelyä koskevissa asioissa on yliopistotutkija Onerva Korhonen, jonka tavoitat onerva.korhonen@tuni.fi, +358 50 911 3044. Yliopiston puhelinvaihteen palvelue numerossa +358 (0) 294 52 11.

Voit ottaa Tampereen yliopiston tietosuojaan liittyvissä yleisissä kysymyksissä yhteyttä tietosuojavastaavaan dpo@tuni.fi.

2. Käsittelyn kohde ja tarkoitus

Tutkimuksen nimi: KEKKO: Kestävyyssosaamista korkeakouluista käytäntöön

Kyseessä on seurantatutkimus, joka kestää 30.6.2032 saakka. Aineiston keruuvaihe kestää osallistujan opintojen kestosta riippuen kahdesta neljään vuoteen, enintään 30.6.2030 asti. Aineistoa analysoidaan ja analyysin tuloksia valmistellaan julkaistavaksi sekä aineiston keruun aikana että kahden vuoden ajan sen jälkeen.

Henkilötietojasi käsitellään osana tieteellisen tutkimuksen toteuttamista. Henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena on yllä kuvatun tieteellisen tutkimuksen toteuttaminen.

Tutkimuksessa selvitetään, miten eri aloilta tulevien opiskelijoiden käsitykset kestävyyydestä muuttuvat vuorovaikutuksessa opettajien ja yritysysteistyökumppanien kanssa korkeakouluopintojen aikana. Hankkeen aineisto kerätään kyselyjen ja haastattelujen kautta. Aineistoon kuuluvat myös opiskelijoiden koulutusohjelmaan hakiessaan kirjoittamat motivaatiokirjeet ja koulutusohjelman alussa kirjoittamat ennakkotehtävät, jos opiskelijat suostuvat näiden tekstien käyttöön tutkimuksessa. Tutkimuksen aikana tietoa käsitellään laadullisen sisällöntutkimuksen, verkostotutkimuksen, kertomuksentutkimuksen ja tilastollisen analyysin menetelmin. Haastattelu- ja kyselyvastauksista tunnistetaan konsepteja ja kertomuksia, joita osallistujat käyttävät kestävyyskuvailuun. Näin tunnistettuja kestävyyskäsityksiä verrataan taustatietoihin ja tietoihin sosiaalisesta kanssakäymisestä sen selvittämiseksi, miten osallistujien tausta ja heidän keskinäinen vuorovaikutuksensa selittävät kestävyyskäsitysten muodostumista.

Tutkimuksen vastuullinen johtaja (johtava tutkija) vastaa tutkimuksen toteuttamisesta. Tutkimuksesta vastaavaksi tahoksi voidaan nimetä myös tutkimusryhmä. Tutkimuksen suorittamiseen osallistuvat tutkimusryhmän jäsenet.

Tutkimuksen tulokset, joista yksittäinen tutkittava ei ole tunnistettavissa, on tarkoitus julkaista alan tieteellisissä julkaisuissa.

3. Käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojesi käsittelyperusteena on:

- ☐ suostumus (rekisteröidyn)
- ☐ rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
- ☐ elintärkeiden etujen suojaaminen
- x yleistä etua koskeva tehtävä tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö
 - x tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
 - ☐ tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi

Mikäli erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja (esim. terveystiedot, rikostuomioihin liittyvät tiedot) käsitellään, perusteena on:

- ☐ nimenomainen suostumus (rekisteröidyn)
- ☐ elintärkeiden etujen suojaaminen, kun suostumuksen antaminen on estynyt
- ☐ oikeusvaateen laatiminen, esittäminen tai puolustaminen

x yleistä etua koskeva tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi

☐ kansanterveyteen liittyvä yleinen etu kansallisen lainsäädännön perusteella¹

☐ muu tietosuojalainsäädännön mukainen peruste, joka on täsmennetty kansallisessa lainsäädännössä:

Mikäli kyseessä on lääketieteellinen tutkimus, henkilötietoja tutkimuksessa käsiteltäessä sovelletaan tietosuojalain (1050/2018) 6 §:n 2 momenttia.

4. Henkilötietojen lähteet ja käsiteltävät tiedot

Henkilötietoja voidaan kerätä tilanteen mukaan joko suoraan sinulta tai muista lähteistä. Tietoja saadaan:

x sinulta rekisteröitynä

x seuraavista säännönmukaisista tietolähteistä: tutkittavien koulutusohjelmien järjestäjien (Helsingin yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu) tiedot koulutusohjelmien opiskelijoiden ja opetushenkilökunnan nimistä

Käsittelemme seuraavia henkilötietoryhmiä:

x Yleiset henkilötiedot:

kaikilta osallistujilta: nimi, sähköpostiosoite, ikä, sukupuoli-identiteetti, korkein aiempi tutkinto ja sen pääaine, kansallisuus, äidinkieli, kyselyvastaukset sosiaalisista verkostoista

opetushenkilökunnalta lisäksi: tehtävä korkeakoulussa ja pääaine, johon tehtävä liittyy, työkokemuksen pituus

yhteistyöyritysten edustajilta lisäksi: työpaikka, sen toimiala ja tehtävä siellä, työkokemuksen pituus

x Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat, ns. arkaluontoiset tiedot: Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja käsitellään vain, jos osallistuja itse tuo niitä esiin haastatteluissa. Näitä tietoja käsitellään erityisen huolellisesti eikä niitä julkaista.

☐ Tekniset tiedot:

☐ Muut tiedot:

Käsittelemme seuraaviin rekisteröityjen ryhmiin kuuluvien henkilöiden tietoja:

☐ Työntekijät x Opiskelijat x Tutkittavat ☐ Tutkijat ☐ Muu:

¹ Tutkimuksen luotettavuuden tai tutkittavien turvallisuuden varmistaminen taikka lakisääteisen tai lakisääteisen ilmoitus-, tiedonluovutus tai -arkistointivelvoitteiden noudattaminen.

5. Henkilötietojen siirrot ja luovuttaminen

Henkilötietojasi voidaan tietyissä tilanteissa siirtää myös EU/ETA-maiden ulkopuolelle kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille. Henkilötietojen siirron yhteydessä turvataan riittävä tietosuojan taso käyttämällä asianmukaista siirtomekanismia (esim. vakiosopimuslausekkeet) ja teknisiä suojatoimia.

☒ Henkilötietojasi ei siirretä EU/ETA-maiden ulkopuolelle

☐ Henkilötietojasi siirretään EU/ETA-maiden ulkopuolelle seuraavasti:

☒ Henkilötietojasi ei luovuteta toisille rekisterinpitäjille säännönmukaisesti.

☐ Henkilötietojasi voidaan luovuttaa toisille rekisterinpitäjille lainsäädännön perusteella seuraavasti:

Henkilötietojasi voivat tilannekohtaisesti käsitellä myös henkilötietojen käsittelijät, joiden kanssa solmimme henkilötietojen käsittelystä asianmukaiset sopimukset. Tässä tutkimushankkeessa tällaisia henkilötietojen käsittelijöitä ovat tutkimusryhmän ne jäsenet, joilla ei ole työsopimusta rekisterinpitäjien (ks. kohta 1) kanssa.

6. Henkilötietojen suojaaminen

Henkilötietojasi suojataan käyttämällä asianmukaisia teknisiä ja organisatorisia suojatoimia. Suojaamme tietojasi teknisesti mm. virusturvalla, palomuurilla ja huolehtimalla säännöllisistä ohjelmistopäivityksistä. Lisäksi edellytämme kirjautumisen yhteydessä salasanaa, käyttäjätunnusta ja tilannekohtaisesti kaksivaiheista tunnistautumista.

Suojamme tietojasi myös organisatorisilla keinoilla. Henkilöstömme on salassapitovelvollinen ja tietoihin pääsyä rajataan sisäisesti. Toteutamme tarvittaessa myös erityisiä lisäsuojatoimia, kuten erillisiä säilytysjaitteja.

Mahdollisia manuaalisia aineistoja suojataan säilyttämällä ne lukituissa tiloissa.

Aineisto:

☒ kerätään suorien tunnistetietojen kanssa

☐ kerätään ilman suoria tunnistetietoja

☒ pseudonymisoidaan keräämisen jälkeen

☐ säilytetään suoraan tunnistetiedoin, koska se on välttämätöntä seuraavista syistä:

Tässä tutkimuksessa tietojasi suojataan lisäksi seuraavasti: Hankkeen johtava tutkija pseudonymisoi aineiston, eikä muilla tutkimusryhmän jäsenillä ole analyysivaiheessa pääsyä nimitietoihin. Erityisiä henkilötietoja sisältävät tiedostot säilytetään salattuina.

7. Henkilötietojen säilytysaika

Henkilötietojasi säilytetään tapauskohtaisesti tarpeelliseksi arvioitu aika. Säilytysaikaan vaikuttavat myös lainsäädännön vaatimukset. Noudatamme henkilötietojen säilytyksessä tiedonohjaussuunnitelmaamme (TOS) ja soveltuvaa lainsäädäntöä.

Henkilötietojasi säilytetään tässä yhteydessä seuraavasti: Kaikkia tutkimuksessa kerättyjä henkilötietoja säilytetään 30.6.2032 asti, mihin mennessä tutkimuksen tulokset on varmennettu ja julkaistu. Tämän jälkeen nimitiedot ja haastattelunauhat hävitetään, taustatietoja säilytetään vielä 10 vuotta mahdollista varmennuskäyttöä varten ja pseudonymisoitu kyselyaineisto ja haastattelunauhojen litteraatiot ilman taustatietoja arkistoidaan Tietoarkistoon (<https://www.fsd.tuni.fi/>).

Tutkimuksen päättymisen jälkeen henkilötietoja sisältävä tutkimusrekisteri:

☐ hävitetään kokonaisuudessaan

☒ arkistoidaan anonymisoituna ilman tunnistetietoja

☐ arkistoidaan tunnistetiedoin.

8. Profilointi ja automaattinen päätöksenteko

Henkilötietojasi ei käytetä profilointiin tai automaattiseen päätöksentekoon.

9. Tietosuoja-oikeudet ja niiden käyttäminen

Tietosuojalainsäädäntö takaa sinulle rekisteröitynä tiettyjä oikeuksia. Oikeudet riippuvat osittain henkilötietojen käsittelyn perusteesta. Tietyissä tapauksissa oikeuksiasi voidaan rajoittaa esimerkiksi lakisääteisen velvoitteemme vuoksi tai jos käsittely tapahtuu tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai arkistointia varten. Jos oikeuksiasi on rajoitettu, toteutamme lainsäädännön edellyttämät asianmukaiset ja tarpeelliset suojatoimenpiteet. Sinulla on seuraavia tietosuoja-oikeuksia, joita voit käyttää tekemällä sitä koskevan pyynnön.

Oikeus saada pääsy tietoihin

Sinulla on oikeus saada tietoa henkilötietojen käsittelystä ja tutustua itseäsi koskeviin henkilötietoihin.

Oikeus tietojen oikaisemiseen

Sinulla on oikeus pyytää virheellisten ja puutteellisten henkilötietojen oikaisua. Lisäksi sinulla on oikeus vaatia, että tarpeettomat henkilötiedot poistetaan.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen

Sinulla voi olla oikeus rajoittaa henkilötietojen käsittelyä laissa säädetyissä tapauksissa. Rajoitamis-oikeus voi tulla kyseeseen esimerkiksi, jos sinua koskevat henkilötiedot ovat mielestäsi virheellisiä, niitä käsitellään lainvastaisesti tai olet vastustanut tietojesi käsittelyä.

Vastustamisoikeus

Sinulla on tietyissä tilanteissa oikeus henkilökohtaiseen, erityiseen tilanteeseesi perustuen vastustaa henkilötietojesi käsittelyä.

Oikeus olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi

Sinulla on oikeus olla joutumatta sellaisen päätöksen kohteeksi, joka perustuu pelkästään automaattiseen käsittelyyn, kuten profilointiin, ja jolla on sinua koskevia oikeusvaikutuksia tai joka vaikuttaa sinuun vastaavalla tavalla merkittävästi. Kieltoon on kuitenkin poikkeuksia.

Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Sinulla on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle (Tietosuojavaltuutettu), jos henkilötietojesi käsittelyssä käsityksesi mukaan rikotaan tietosuojalainsäädäntöä.

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja@om.fi